Dosarul nr. 21r-2484/23
1-23082385-02-21r-02112023

Judecătoria Chișnău, sediul Ciocana,
judecător: Corcea Nicolae

D E C I Z I E
În numele Legii

21 decembrie 2023 *****

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:
Președintele ședinței de judecată Silvia Cecan
Judecători Brînza Liubovi și Dulghieru Dorin

judecând, fără participarea părților, în ordine de recurs, recursul condamnatului, Bojac Leonid, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișnău, sediul Ciocana din 29 septembrie 2023, prin care a fost respinsă cererea condamnatului, Bojac Leonid, cu privire la aplicarea prevederilor art. 469 al. (1) pct. 7 Cod de procedură penală, înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare (art. 64 Cod penal).

Date referitoare la termenii de examinare a cauzei:
Instanța de fond: 16.05.2023– 29.09.2023;
Instanţa de recurs: 25.10.2023– 21.12.2023.
Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

verificând legalitatea încheierii atacate, în baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău, a-

C O N S T A T A T:

Prin încheierea Judecătoriei Chișnău, sediul Ciocana din 29 septembrie 2023, s-a respins cererea condamnatului, Bojac Leonid, conform art. 469 alin. (l) pct.7 Cod de procedură penală, privind înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau cu închisoare (art.64 din Codul penal).

Pentru a se pronunța cu încheierea în cauză, instanța de fond a constatat că, condamnatul, Bojac Leonid, a înaintat o cerere privind soluționarea chestiunilor apărute în procesul executării pedepsei, și anume înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau cu închisoare în privința sa.

Împotriva încheierii instanței de fond, recurs a declarat condamnatul, Bojac Leonid, prin care a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul

Ciocana din 29 septembrie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care condamnatului, Bojac Leonid, să-i fie înlocuită pedeapsa sub formă de amendă cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau cu închisoare.

Susține condamnatul că prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din data de 15 decembrie 2017, a fost condamnat în baza art.42 alin. (2), (5), 325 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu aplicarea amenzii în mărime de 6 000 UC, ceea ce constitue suma de 300 000 lei, iar în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea a fost suspendată condiţionat fiind stabilit un termen de probă de 3 ani.

Pedeapsa pecuniară a fos stinsă parţial, astfel că la momentul înaintării cererii menţionate, potrivit certificatului prezentat de către executorul judecătoresc, Ganţa- Cupcea Natalia, rezultă că din amenda stabilită a achitat numai suma de 109 522,35 lei, dintre care 98 012,77 lei constitue suma parţială întru achitarea amenzii şi suma de 11 509,58, ceea ce constitue taxe şi speze ale procedurii de executare.

Din considerentul lipsei mijloacelor financiare suficiente, achitarea datoriei are loc eşalonat, prin transferul lunar pe contul executorului unei sume fixe din salariul lunar.

Recurentul menționează că în virtutea sumei considerabile a datoriei, aceasta nu poate fi stinsă integral, iar existenţa ei impiedică desfăşurarea normală a activităţii gestionate de condamnat (inclusiv, i se refuză contractarea de credite din motivul existenţei antececedentelor penale), motiv din care a şi inaintat cererea cu solicitarea de aplicare a art. 64 Cod Penal RM.

Consideră incheierea instanței de fond, prin care i-a respins cererea, ca fiind neîntemeiată şi lipsită de suport probatoriu, motiv din care, urmează a fi casată integral. Or, conform art. 444 alin.(l), pct.12-13, 16 CPP RM, hotărârile judecătoreşti pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond in cazurile in care faptei săvîrşite i s-a dat o încadrare juridică greşită şi a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului, precum şi faptul că instanţă a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei.

Condamnatul prin recursul declarat consideră poziţia instanţei ca fiind una ilegală, or, prevederile art. 64 Cod Penal RM, nu statuează niciun criteriu privind prematuritatea înlocuirii amenzii cu munca în folosul comunităţii, unica condiţie stabilită de al. 7 al art. 64 CP RM, fiind imposibilitatea condamnatului de a achita amenda.

În acest sens, la materialele cauzei, a fost anexat certificatul de salarizare a condamnatului, Bojac Leonid, care certifică existenţa acestuia în mărime de 5000 lei lunar, aceasta denotând şi intenţia reală a condamnatului de stingere a datoriei, în contextul în care, fiind la pensie, continuă să activeze, deşi, este invalid de gradul II.

Tot aici, face trimitere şi comportamentul condamnatului în privința căruia de la pronunţarea sentinţei nu au fost constate încălcări ale legii până la momentul actual, fiind un cetăţean care respectă legea întocmai.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei, însă până la data examinării recursului, nu a fost depus referință asupra recursului declarat.

Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursului declarat, prin prisma prevederilor legale, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul condamnatului, Bojac Leonid, cu menținerea în vigoare a încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 29 septembrie 2023, fără modificări, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

În conformitate art. 449 al. (1), pct. 1), lit. a) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Analizând normele de drept aplicabile cazului, instanţa stabilește că, potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 7) din Codul de Procedură Penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau închisoare (art.64 din Codul penal).

Conform art. 470 alin. (l) CPP, chestiunile privind executarea hotărîrilor prevăzute la art. 469 alin. (l) pct. l)-4), 6)—16), 17^{1}) şi 18) se soluţionează de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului sau a instituţiei care execută pedeapsa.

Conform art. 471 alin. (l) CPP, chestiunile specificate la art.469 alin. (l) pct. 5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (l) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(l) pct. l) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. în cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin. (l) pct.l), 2), 4), 7)-9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului,

iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art. 469 alin. (l) pct. 3), şi raportul medical respectiv. în şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.

Conform art. 64 din Codul penal, amenda este o sancţiune pecuniară ce se aplică de instanţa de judecată în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod.(2) Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. Unitatea convenţională de amndă este egală cu 50 de lei. (3) Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabileşte în limitele de la 500 la 3000 unităţi convenţionale, iar pentru infracţiunile săvîrşite din interes material - până la 20 000 unităţi convenţionale, luîndu-se ca bază mărimea unităţii convenţionale la momentul săvîrşirii infracţiunii. Mărimea amenzii se stabileşte în funcţie de gravitatea infracţiunii săvîrşite şi de situaţia materială a celui vinovat şi a familiei sale. Luând în considerare circumstanţele cauzei, instanţa de judecată poate dispune achitarea amenzii în rate timp de pînă la 5 ani. 3^{1}) în cazul infracţiunilor uşoare sau mai puţin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral. (4) în cazurile prevăzute la art. 21 alin. (3), mărimea amenzii pentru persoanele juridice se stabileşte în limitele de la 1500 la 60000 unităţi convenţionale, în funcţie de caracterul şi gravitatea infracţiunii săvîrşite, de mărimea daunei cauzate, luîndu-se în considerare situaţia economico-financiară a persoanei juridice. În caz de eschivare cu rea-voinţă a persoanei juridice de la achitarea amenzii fixate, instanţa de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu urmărirea patrimoniului. (5) În caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanţa de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maximale, prevăzute de articolul respectiv al Părţii speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuieşte cu închisoare, calculîndu-se o lună de închisoare pentru 100 unităţi convenţionale. (6) Amenda în calitate de pedeapsă complementară poate fi aplicată numai în cazurile în care ea este prevăzută ca atare pentru infracţiunea corespunzătoare. (7) *În cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanţa de judecată poate, potrivit prevederilor art. 67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculîndu-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii pentru 100 unităţi convenţionale de amendă.*

Din perspectiva prescripţiilor legale, instanța de recurs reiterează că prin sentința Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din data de 15 decembrie 2017, Bojac Leonid a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), (5), 325 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu aplicarea amenzii în mărime de 6 000 UC, ceea ce constitue

suma de 300 000 lei, iar în temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea a fost suspendată condiţionat fiind stabilit un termen de probă de 3 ani.

Potrivit certificatului prezentat de către executorul judecătoresc, Ganţa-Cupcea Natalia, rezultă că, Bojac Leonid din amenda stabilită a achitat numai suma de 109 522,35 lei, dintre care 98 012,77 lei constitue suma parţială întru achitarea amenzii şi suma de 11 509,58 lei constitue taxe şi spleze ale procedurii de executare.

În esență, instanța de fond a stabilit că, în speţa dată este preamatur înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii în privinţa lui Bojac Leonid, or, din materialele prezentate rezultă că, Bojac Leonid mai are de achitat amenda conform sentinţei de condamnare de aproximativ 4 000 UC, ceea ce nu este proporţional cu o eventuală înlocuire a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, după formula prevăzută la art. 64 Cod penal, adică 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii pentru 100 unităţi convenţionale de amendă.

În dezideratul celor prenotate, Colegiul penal consideră fondată poziţia instanţei de fond care a respins cererea condamnatului cu privire la înlocuirea pedepsei pecuniare sub formă de amendă în sumă de 6000 unități convenționale, dintre care a achitat doar 2000 unități convenționale, or, potrivit prevederilor art. 67 al.(2) Cod penal, munca neremunerată în folosul comunității se stabilește pe un termen de la 60 la de 240 ore și este executată de la 2 la 4 ore pe zi, iar în cazul condamnatului care nu este antrenat în activități de bază sau studii, la solicitarea acestuia - până la 8 ore pe zi. Astfel, Colegiul penal constată că chiar și un simplu calcul matematic denotă că schimbarea amenzii în mărime de 4000 unități convenționale cu muncă neremunerată v-a depăși cu mult 240 de ore, prin ce nu este întrunită prima condiție a art. 67 al. (2) Cod penal.

La fel, cazul condamnatului, Bojac Leonid, nu întrunește nici cea de a două condiție a acestei legi, întrucât condamantul în susținerea recursului a invocat că este angajat în câmpul muncii, astfel în privința lui nu pot fi stabilite 8 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Prin urmare Colegiul penal reține legalitatea încheierii contestate, iar recursul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a acestei încheieri, or, este preamatur înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii în privinţa lui Bojac Leonid.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că, instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).

Reieşind din circumstanţele şi faptele invocate, Colegiul atestă că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva acesteia.

În acest sens, Colegiul penal, conchide că, recursul condamnatului, Bojac Leonid, este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de fond.

În conformitate cu art. art. 447-449 alin. (1), pct. 1), lit. a) CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E :

Se respinge, ca fiind nefondat, recursul condamnatului, Bojac Leonid, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 29 septembrie 2023, prin care a fost respinsă cererea condamnatului, Bojac Leonid, cu privire la aplicarea prevederilor art. 469 al. (1) pct. 7 Cod de procedură penală, înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare (art. 64 Cod penal), ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Silvia Cecan

Judecătorii: Liubovi Brînza

Dorin Dulghieru